

Silvio D'Arzo

CASA
ALIENA

*Traducció i epíleg de
Meritxell Cucurella-Jorba*

El cercle *de VIENA*

—Així que en tren no s'hi arriba, fins allà dalt...

—No. Ni en cotxe de línia.

—...

—Calen tres hores de mula. I que no sigui hivern, ja s'entén. I tampoc quan desglaça. Aleshores no ho podríeu fer ni amb cinc hores.

—Ahà... però bé deu tenir un nom.

—Sí, em sembla que sí. Deu ser l'única cosa que té.

De sobte, des del camí dels prats, però encara molt lluny, van arribar els lladrucs d'un gos.

Tots vam alçar el cap.

I després, de dos o tres gossos més. I després, el soroll dels esquellots de bronze.

Ajupits al voltant de la màrfega de fulles de blat de moro, a la llum d'una espelma, hi havia dues o tres dones de la casa i jo, i una mica més enllà, alguna vella del poble, quatre cases, de fet. ¿Heu assistit mai a una classe d'anatomia? Bé. Doncs d'alguna manera, allò era el mateix. Dins del cercle vermellós que projectava aquella espelma, tot el que es podia veure eren els nostres sis rostres, enganxats els uns als altres, com si fóssim davant d'un pessebre, i aquella màrfega de fulles al mig, i un tros de paret ennegrida pel fum i una biga encara molt més negra. Tota la resta era fosc.

—¿No han sentit res? —vaig demanar a les dones, i em vaig aixecar de seguida.

La més vella va agafar l'espelma i lentament va anar a obrir la finestra. Durant un moment ens vam quedar a les fosques del tot.

Al voltant nostre l'aire era lilós, i lilosos eren també els senders i les herbes dels prats i els xaragalls i les crestes dels turons. I entremig de les ombres, al lluny, vam veure que baixaven al poble quatre o cinc llums d'oli.

—Són els homes que baixen dels prats —va mormolar la vella mentre tornava on érem nosaltres— i d'aquí a deu minuts ja seran aquí.

Era cert, o sigui que vaig respirar tranquil. Les paraules em fan vergonya, no hi puc fer més. Els comiats no m'han agradat mai, i menys aquests. Sense que es notés, em vaig anar adreçant cap a la porta.

—Aleshores, mossèn, quedem així —em va dir una de les dones mentre em seguia—, nosaltres el rentarem i l'afaitarem, i aquesta nit ells ja s'ocuparan de vestir-lo.

—Demà al matí enviaré la Melide perquè cusi la mortalla —vaig dir—. ¿I què fem amb les ploracosos?

—En volien tres-centes cinquanta, més menjar i dormir una nit. O sigui que sense, au! A més, podria ser que fins i tot vinguessin els nostres parents de Braino.

—Sí, potser no val la pena —vaig dir—, de gent no n'hauria de faltar, demà. ¿També actuava als *maggi*,* oi? ¿O m'equivoco?

—Sí, feia de Jacob. I un cop va fer de rei Carles de França. I, a més, després de cinquanta anys de fer de pastor allà dalt, a Bobbio, tothom el coneixia.

Al costat de la màrfega de fulles s'hi asseia la vídua. No és gens fàcil, que es plori, aquí dalt: i ella també romania immòbil i rígida com la vella de la catedral, a ciutat, que s'està quieta fins que li donen una moneda. Els nebots se'ls havien enduts als estables.

—Bona nit —vaig dir en veu baixa—, demà a les set del dematí seré aquí.

Va assentir amb el cap. Dues o tres dones em van acompanyar a baix.

Ara els gossos i les esquelles de bronze se sentien

---

* Festes de maig a l'Emília-Romanya. (N. de la t.)

amb més claredat, i de tant es tant es barrejaven amb una remor de peülles. Rere una finestra un nen tossia i als estables se sentien les coces de les mules i els sorolls dels frens de ferro de les brides. Començava a fer fred. Vaig travessar la placeta empedrada i dos carrerons no pas més amples que un braç: tan estrets, us ho ben asseguro, que un Falstaff com jo per força hi passa gratant-s'hi els colzes.

Des de la bassa em vaig girar per mirar cap avall. Set cases. Set cases enganxades les unes a les altres i para de comptar; més dos carrers empedrats, una eixida que anomenen plaça, i una bassa i un canal, i tantes muntanyes com vulgueu.

Les tres velles encara eren allí, quietes, just al graó de l'entrada de la casa, sota la finestra il·luminada i oberta.

—Heus aquí tot Montelice —em vaig dir—. Tot sencer, i ningú no ho sap.

I vaig pujar pel camí de la muntanya.